
Fra: Jarl Flaaten Bjørk <jarl@flaatenbjork.no>
Sendt: 28. november 2021 15:44
Til: Postmottak KUD
Emne: Innspill til ordning for etablerte kompanier
Vedlegg: Innspill Flaatenbjørk kompani.pdf

Kategorier: Purpur kategori

Mitt navn er Jarl Flaaten Bjørk.

Jeg er scenekunstner, skuespiller, regissør og dramatiker og kunstnerisk leder for Flaatenbjørk kompani.

Vennligst se vedlagte innspill til utforming av ordning for etablerte kompanier (Innspill Flaatenbjørk kompani.pdf).

Flaatenbjørk kompani har produsert scenekunst for barn og unge, primært rettet mot Den kulturelle skolesekken, siden 2006. Kompaniet har siden oppstarten produsert 5 forestillinger for ungdom og 3 for barn fra første til fjerde klasse, og én forestilling for barnehagebarn.

Scenekunstnere som har jobbet med kompaniet er Anders Rummelhoff, Solveig Laland Mohn, Marina Popovic, musiker Heidi Marie Vestrheim, dramaturg Carl Jørn Johansen, scenograf Jennie Hagevik Bringaker, lys- og videodesigner Kristjan Belgau, skuespiller Kenneth Homstad, Erlend Hammer Hansen og Karen Røise Kielland. Kunstnerisk leder siden starten har vært Jarl Flaaten Bjørk, som også fungerer som produsent, dramatiker, regissør og skuespiller.

Med vennlig hilsen

.jarl flaaten bjørk
Kunstnerisk leder

FLAATENBJØRK
kompani

flaatenbjork.no
mob: 907 43 823
Benveien 18, 1182 Oslo

Hvordan bør en ordning utformes for å gi etablerte scenekunstkompanier mer stabilitet og forutsigbarhet?

Ordningen må:

- sikre kompaniene en reell støtte til drift, basert på tidligere aktivitet
- ha varighet over en sammenhengende periode på flere enn 3 år
- sikre kompaniene en mulighet til å initiere og utvikle nye prosjekt
- være langsiktig, gjennomføres med lite byråkrati,
- være en rettighetsbasert ordning
- ha kriterier som vektlegger tidligere erfaring, omsetning, produksjons- og turnevirksomhet
- en klar sammenheng mellom produksjonstakt, kunstnerisk aktivitet og støtte

Hvordan definerer du et etablert scenekunstkompani (stikkord)?

Et etablert kompani har:

- en tydelig formulert visjon
- jobbet målrettet med kunstnerisk utvikling
- en tydelig profil, utviklet et formspråk og en solid kunstnerisk plattform.
- en spesifikk arena og har drevet publikumsbygging over lang tid
- mottatt prosjektstøtte eller annen flerårig støtte over lang tid
- produsert, realisert og gjennomført scenekunstprosjekter over lang tid
- bidratt til å skape arbeidsplasser for andre scenekunstnere over lang tid
- høy aktivitet både i dag og over lang tid
- en organisasjonsform som tilsvarer Stiftelse, AS eller lignende

Hvilke inngangskriterier bør en slik ordning ha? Uthev de fire kriteriene du mener er viktigst.

- **Kunstnerisk kriterium:** kompaniet har over lang tid vist at kompaniet makter produsere forestillinger av høy kunstnerisk kvalitet og kompaniet kan vise til kunstnerisk utvikling over tid
- **Publikumskriterium:** Kompaniet kan vise til et jevnt publikumsgrunnlag
- **Administrativt kriterium:** Økonomisk og administrativ ryddighet, og har bevist sin eksistensberettigelse over tid
- **Profesjonalitetskriterium:** Kompaniet følger gjeldende tariffer og avtaleverk. Kompaniet er en forutsigbar oppdragsgiver for scenekunstnere i feltet. Kompaniet er arbeidsgiver for én eller flere ansatte.

Foruten kriterier, hva slags innretning bør en slik ordning ha? Hvordan kan sirkulasjon i ordningen sikres, bør det være en exit-dimensjon og i så fall hvordan, bør kriteriene være objektive eller kvalitative – eller begge deler, etc.

- Kriteriene bør være objektive
- Støtten gis for en sammenhengende periode, og fornyes automatisk om kompaniet opprettholder kriteriene og vilkårene.
- Støtte gis basert på tidligere erfaring. Kompaniet kan vise til at de over lang tid evner realisere og gjennomføre scenekunstprosjektene de initierer.
- Med støtten følger det krav om profesjonalisering av driften, rapportering og evaluering
- Ordningen bør kunne bidra å hjelpe kompanier som idag er enkeltpersonsforetak eller lignende inn en mer profesjonell organisasjonsform.
- For å være del av ordningen må gjeldene tariffer og avtaleverk følges.
- Exit-dimensjon #1: Om driften på en eller annen måte ikke lengre er å anse som profesjonell drift, vil dette være et grunnlag for å miste støtten.
- Exit-dimensjon #2: Om kompaniet ikke lengre har høy aktivitet eller stor grad av kunstnerisk utvikling faller man ut av ordningen.
- Mulig exit fra ordningen varsles kompaniet i god tid. Kompaniene skal alltid gis mulighet til «å rydde opp» eller innrette seg etter gjeldende krav før de evt faller ut av ordningen.

Bør tildelte midler inkludere produksjonsmidler, eller bør produksjonsmidler holdes utenfor (eks at det kan søkes om midler til produksjon f.eks fra Norsk kulturråd eller andre)?

- Driftstøtte er mer enn bare faste regelmessige kostnader som kontor, studio, lager eller arbeidsgiveravgift og sosiale utgifter. Å drifte et kompani er også å drive kunstnerisk utvikling, initiere nye prosjekt og søke finansiering til nye prosjekt.
- Hvorvidt produksjonsstøtte skal inngå i ordningen må vektles opp mot antall kompanier som kan tenkes inngå ordningen. Er ordningen stor nok, kan produksjonsstøtte inngå. Ordningen kan gjerne begynne som en driftsordning som på sikt utvikles til også dekke produksjonsmidler.
- Den frie scenekunsten trenger flere ordninger enn kun Norsk kulturfond/Kulturrådet, og ordningen bør derfor ligge utenfor NKR. Mer om det nederst i skrevet.

Det er ikke realistisk at en ordning kan gi tilskudd til alle som kvalifiserer, eller vokse i takt med behovet. Bør ordningen innrettes slik at noen få får litt høyere tilskudd eller bør avsetningen tildeles flere med noe lavere tilskudd.

- Ordningen bør innrettes slik at flere kan tildeles med noe lavere tilskudd.

Kommentarer

- Ordningen vil kunne bidra til å profesjonalisere drift av etablerte kompanier som i dag er ENK.
- Skapende kunstnere faller idag utenfor SKUDA (som er en ordning for utøvende scenekunstnere). Ordningen bør gi støtte til etablerte **skapende** scenekunstnere som drifter enten ENK, AS, Stiftelse, ANS eller andre org.former.
- Kulturrådet har vokst. Mange mener det har est ut og mistet kontakten med feltet. Gjennom de siste år har NKR kommet i stadig utakt og klammeri med det frie scenekunstheltet. Det har vært harde ordskifter både mellom ledelsen i NKR og ulike utvalg. Det har vært harde ordskifter rundt utvalgenes fagfellelvurderinger. Dette er uheldig. Kort og godt uheldig.
- Fri scenekunst er gjennom siste 20 år vokst og blitt mye mer mangfoldig enn det var ved oppstarten av Kulturrådet. Det frie scenekunstheltet kan inndeles i grovt i 4 felt:
  - 1) Eksperimenterende scenekunst for et voksent publikum (feks Blackbox/Rosendal/BIT)
  - 2) Danse-feltet, med Dansens Hus som hovedarena
  - 3) DKS og eksperimenterende scenekunst for barn og unge (som inkluderer både teater og dans)
  - 4) Frie scenekunstkompanier som produserer scenekunst (for voksne) med en mer tradisjonell tilnærming.
- I og med at NKR er den mest betydelige støtteordningen har NKR idag mye makt over scenekunstheltet. Med mye konsentrert makt er det alltid en fare for at enkeltpersoner i organisasjonen kan få unødvendig stor innflytelse ovenfor et felt.
- NKR har en tendens til å forfordle unge kompanier, kanskje som ledd i å utvikle ny scenekunst. Driftsordningen for etablerte kompanier bør være for de kompaniene som allerede har vist seg som kvalitativt gode kompanier, og som gjerne tidligere har blitt støttet av NKR da de var «unge og lovende», deretter blitt «et etablert navn» og er nå kommet til det punkt at NKR har mistet interessen for kompaniet, på tross av at de holder høy aktivitet og høy grad av kunstnerisk utvikling. Disse kompaniene finnes det mange av.
- Dynamikken og arbeidstakten som skapes ved å hele tiden søke og noen ganger få tilslag og like mange avslag skaper en «hakkete» produksjonstakt. For voksne erfarne kunstnere er det derfor vanskelig å ivareta produksjon og kunstnerisk utvikling med denne typen produksjonstakt. Derfor trenger vi egne penger til drift av etablerte kompanier.